

Parki na terenie miasta

Powszechnie uważa się, że miasto to przede wszystkim budynki, ulice, place i inne obiekty stworzone przez człowieka. W rzeczywistości o charakterze miasta decydują tzw. tereny zielone. Oprócz walorów estetycznych mają one wpływ na warunki życia mieszkańców: poprawiają czystość powietrza, wyciszają hałas uliczny, chronią przed wiatrami. Największe znaczenie mają tu zadrzewienia, szczególnie duże grupy krzewów i drzew stanowiące tzw. zielone filtry. Obszary takie pełnią jeszcze jedną bardzo ważną funkcję - umożliwiają niektórym zwierzętom bytowanie w mieście. Dzięki temu możemy w pobliżu naszych domów, szkół czy zakładów pracy cieszyć uszy śpiewem ptaków. Zieleń miejska zapewnia nam więc spokój i odrobinę kontaktu z przyrodą. Niektóre tereny zielone, specjalnie do tego przygotowane, umożliwiają mieszkańcom naszego miasta wypoczynek i aktywną rekreację. Szczególnie atrakcyjny pod tym względem jest zbiornik Bugaj wraz z doliną Wierzejki. Tereny zieleni występujące na obszarze Piotrkowa Trybunalskiego można podzielić na: parki miejskie, tereny zieleni osiedlowej, ogrody działkowe, ogrody botaniczne, cmentarze, zieleńce, skwery, lasy (podmiejskie), oraz inne.

PARKI MIEJSKIE (zaczerpnięte z pracy Tomasza Białasińskiego: "Zieleń miejska Piotrkowa Trybunalskiego na tle układu przestrzennego miasta")

PARK im. KSIĘCIA JÓZEFA PONIATOWSKIEGO

Park imienia Józefa Poniatowskiego położony jest w południowej części miasta, blisko centrum. Powierzchnia parku wynosi 6,3 ha, w tym staw - 0,4 ha wody. Park w kształcie prostokąta ma charakter geometryczny, posiada cechy klasyfikujące go do geometrycznych ogrodów francuskich i włoskich. Założony na przełomie XIX i XX wieku, został oddany do użytku publicznego w 1916 roku. Dawniej park ten był położony peryferyjnie w stosunku do miasta. Z czasem, dzięki szybkiej rozbudowie miasta i rozwijającej się komunikacji miejskiej, przybliżył się do zabudowań. Aleje parku obsadzone są lipami, poza alejkami wyraźnie widoczne są żywopłoty grabowe oddzielające gabinety z głogu. Na osi głównej usytuowane są niskie partery oraz staw o kształcie prostokąta. Drzewostan parku jest bardzo ciekawy i zróżnicowany gatunkowo. Posiada najwięcej lip, kasztanowców oraz dębów. Duże główne aleje biegnące z południa na północ obsadzone są lipami, poprzeczne drogi - głównie dębami, klonami i kasztanowcami. Niektóre partie zamknięte są świerkowym żywopłotem. Po zachodniej stronie parku usytuowane są gabinety obsadzone głogiem, cisem, żywotnikiem oraz brzożami. Rosnące na terenie parku graby zwyczajne tworzą formy przestrzenne - szpalery. Jest to jedyny park w centrum miasta o pięknej architekturze zieleni, służący miejscowemu społeczeństwu jako park wypoczynkowy.

PARK BELZACKI

Park Belzacki założony został w II połowie XIX wieku. Jest usytuowany w zachodniej części miasta przy ulicy Belzackiej w odległości ok. 3 km od centrum miasta. Zajmuje on obecnie powierzchnię 7,5 ha, w tym zbiornik wodny 0,8 ha. Jest to dawny park dworski przekształcony po 1945 roku na park miejski. Park leży na terenie włączonym do zabytkowego miasta Piotrkowa i jego stary, bardzo urozmaicony drzewostan uzupełnia charakter miasta i zdobi okolice. Duży masyw starodrzewia ze zbiornikiem wodnym ma dodatni wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego. Bogaty zestaw zieleni oraz gatunków rzadko spotykanych ma znaczenie dydaktyczne dla zwiedzających. Park Belzacki tworzą liczne stare drzewa liściaste oraz iglaste w wieku od 80 do 200 lat. Najstarsze nieliczne zadrzewienia pochodzą

z początku XIX wieku, lecz większość z nich przypada na koniec XIX wieku i początek XX, kiedy to zakładano park. Większość drzew jest w bardzo dobrym stanie, na co mają wpływ sprzyjające warunki środowiska, odpowiednia pielęgnacja, duża wilgotność powietrza oraz żyzna gleba.

PARK ŚRÓDMIEJSKI

Park Śródmiejski jest najmłodszy. Jest on zlokalizowany w centrum Piotrkowa Trybunalskiego, a jego powierzchnia oszacowana została na 60459,75 m². Jest jedyną w swoim rodzaju enklawą zieleni, służącą mieszkańcom miasta do wypoczynku.

Nadrzędną funkcją zieleni w Parku Śródmiejskim jest zapewnienie jego użytkownikom maksymalnego komfortu rekreacyjnego. Zieleń jako najważniejszy element układu funkcjonalno-przestrzennego parku pełni funkcje mikroklimatyczno-zdrowotne, wiatrochronne oraz wzbogaca istniejący układ obiektów i urządzeń, stanowiąc dla nich motyw dekoracyjny.

Przy parku znajduje się kawiarnia oraz amfiteatr. Są tam również placyki wypoczynkowe z ławkami ogrodowymi w otoczeniu drzew i krzewów. Ze względu na centralne usytuowanie parku wprowadzono bogaty zestaw gatunków drzew ze szczególnym uwzględnieniem aspektu wiosenno-jesiennego. Dominuje tu lipa krymska, topola czarna odmiana włoska oraz kasztanowiec biały.

Cześć terenów zielonych leżących w granicach miasta, ze względu na walory przyrodnicze, została objęta ochroną prawną. Są to:

- Rezerwat przyrody "Dęby w Mszczach" leżący w północno-wschodniej części miasta
- Użytki ekologiczne - bagienka i mokradła leśne położone na terenie leśnictw Proszenie i Wierzeje, 8 obiektów o łącznej powierzchni blisko 14 hektarów
- Pomniki przyrody - wiekowe okazałe drzewa: 10 pojedynczych drzew różnych gatunków w Parku Belzackim oraz przy ul. Dąbrowskiego, Wierzeje i Wierzejskiej oraz grupa 78 drzew, głównie wiązów szypułkowych przy ul. Sulejowskiej.

Dla piotrkowian bardzo ważne są także tereny położone wokół miasta. Od strony wschodniej Piotrków sąsiaduje z Sulejowskim Parkiem Krajobrazowym. Szczególnie ciekawe są Lasy Kolskie z trzema rezerwatami przyrody: Mszczce, Las Jabłoniowy i Lubiaszów znajdującymi się w odległości kilku kilometrów od miasta.